

VIII. Český jazyk – mluvnice

(pondělí 9. 11. 2020)

1) Jak se dařil testík na věty jednočlenné, dvojčlenné a ekvivalenty?

Ještě zde předkládám jiné cvičení na tento jev. Nahrďte věty jednočlenné dvojčlennými a naopak podle prvních vzorových vět:

Včera celý den pršelo. J Včera padal déšť. D

Na horách už padá sníh. D Na horách už napadlo (sněží). J

V zimě se brzy stmívá.

Neočekávaně zahřmělo.

Bylo užito všech prostředků k získání podpory.

Schyluje se k bouři.

Je nutné myslet na budoucnost.

Je mi hůře.

Platit za oběd!

Bolí mě záda.

2) Zde máte pro kontrolu pár vět z minulých cvičení:

72/11: Není mi nesympatický. Ten film není nezajímavý. Netvářil se nepřátelsky. To nezní nepravděpodobně. Ať se nechováš neslušně!...

72/12: Neumývejte tu popsanou tabuli. Neotvírejte si knihy. Nezavírejte všechna okna. Neberte si pero a neopravujte si chyby. Nesedejte si sem do toho křesla. Nevysvětluj...

neskákej...nerozhoduj...neodpovídej...nerozmýšlejme... nekontrolujte si... neukládejte..

3) Dnes budeme opakovat učivo o základních větných členech, začneme přísudkem.

Pročtěte si 1. žlutý rámeček na stranách 72 – 73. Také můžete zhlédnout video:

<https://www.youtube.com/watch?v=DHG7uMG8wAM>

4) Do sešitu si запиšte:

Základní větné členy

Přísudek

Přs – ptáme se: Co dělá? Co dělá podmět?

Druhy Přs:

1) slovesný – a) jednoduchý – 1 plnovýznamové sloveso (může být z více slov!)

př. Sedněte si. Přišel bych rád. Bude obklopen lidmi. Pracovala jsem.

- b) složený – ze 2 různých sloves:

pomocné sloveso (způsobové – moci, smět, musit, mít (povinnost), chtít

nebo fázové – začít, přestat, zůstat)

+ plnovýznamové sloveso v infinitivu

př. Můžu si přisednout? Smím se vás na něco zeptat? Musím se dnes učit.

př. Začnu hubnout. Přestaň už zlobit! Všichni by zůstali sedět.

2) jmenný se sponou – podstatné či přídavné jméno + spona (být či stát se v různých tvarech)

př. Roman je hodný. Vašek se stal hokejistou.

jmenný beze spony – nápisy, hesla, kde je spona vypuštěná

př. Mladost radost. (mladost je radost)

3) citoslovečný – citoslovce nahradí sloveso

př. Kočka hop na plot. (Kočka skočila na plot.)

5) Ve cvičení 74/4 vyhledejte přísudky a určete jejich druh (podle zápisu nebo učebnice s. 73-74). 1. část pouze ústně, od věty Kvůli zaorávání polí... pište písemně do školního sešitu. (Opište věty, podtrhněte přísudek a určete jeho druh – nadepište zkratky: sl. j., sl. slož., jm. se sponou., jm. beze spony., citosl.)